

MANIFEST
PROGRAMA

Bona feina.

PSC
PSC-PSOE

ELECCIONS MUNICIPALS 1991

**MANIFEST
PROGRAMA**

ÍNDIX

0. INTRODUCCIÓ. PER UNES CIUTATS DE BENESTAR	5
1. L'EXPERIÈNCIA MUNICIPAL DELS SOCIALISTES, GARANTIA PER ALS CIUTADANS	7
2. MILLORAR LA QUALITAT DE VIDA DE TOTS ELS CIUTADANS	9
2.1. Municipis saludables	9
2.2. Municipis nets	12
2.3. Municipis segurs	13
2.4. Municipis acollidors	15
2.5. Municipis educadors	18
3. GARANTIR EL DESENVOLUPAMENT ECONÒMIC I L'EQUILIBRI TERRITORIAL I ECOLÒGIC	21
3.1. Medi ambient municipal	21
3.2. Un creixement harmoniós del país	22
3.3. La preservació de l'entorn natural	25
3.4. El desenvolupament econòmic	27
4. CONTRIBUIR EN LA CONSTRUCCIÓ DE L'EUROPA DE LES CIUTATS	29
4.1. Participació en els organismes locals europeus	29
4.2. La vertebració de la cultura urbana europea	30

5. COOPERACIÓ I PAU	31
5.1. Els agermanaments	31
5.2. El municipi, fòrum per la pau	31
6. APROFUNDIR EN L'EFICÀCIA I LA TRANSPARÈNCIA DE L'ADMINISTRACIÓ LOCAL	33
6.1. Informació i participació	33
6.2. Enfortiment competencial i financer	34
6.3. La primera institució de la societat civil	36
6.4. El municipalisme progressista: motor de la transformació de Catalunya	37

PER UNES CIUTATS DE BENESTAR

El municipalisme progressista que practiquem els socialistes als ajuntaments aspira a una Catalunya de pobles i ciutats de benestar, on homes i dones pugin gaudir de la seva condició de ciutadans, amb tots els drets i avantatges que això ha de comportar i que han de poder oferir unes ciutats acollidores, segures, netes, saludables, educadores, dinàmiques i confiades; resultat d'una política de prosperitat que se sustenta en la consecució del progrés econòmic, la lluita per la justícia social i la defensa de l'equilibri territorial i ecològic.

Aquest és el compromís dels socialistes en la nova etapa del municipalisme progressista: fer realitat uns municipis de benestar, domini d'uns ciutadans amb plena consciència cívica i convençuts de la preeminència dels valors de progrés i solidaritat, elements diferenciadors de la nostra concepció de la societat.

Els socialistes propugnem el benestar en el seu sentit més ampli, el benestar com a concepte integral que no admet limitacions materials, socials o psicològiques. En la nostra perspectiva de progrés, el conjunt de ciutadans hauran accedit a la condició de benestants quan hàgim estat capaços de donar satisfacció a les exigències de qualitat de vida, igualtat i justícia social i d'impregnar de voluntat cívica i solidària les relacions de convivència. Una convivència i una solidaritat que ha de manifestar-se en una doble direcció. Cap a l'interior de les ciutats, en benefici dels més desfavorits i amb l'objectiu principal de facilitar-ne la integració, millorant la redistribució de les rendes; cap a l'exterior, treballant en l'objectiu d'un país

més equilibrat econòmicament i administrativament i projectant la cooperació internacional vers aquelles ciutats i països més necessitats.

El municipalisme que els socialistes hem practicat i seguirem practicant des dels governs municipals busca la creació de les condicions més favorables per a la intensificació del creixement econòmic i l'obtenció d'un major dinamisme social que permeti avançar decididament i amb garanties cap a uns municipis socialment cohesionats i cap a un país que faci compatible el desenvolupament amb la preservació del medi ambient.

Més enllà de la nostra ferma voluntat de portar a la pràctica aquesta política, els socialistes farem un esforç per contagiar el nostre entusiasme pel futur dels nostres pobles i ciutats —i amb ells de tot el país— al conjunt dels catalans. Els governs municipals han de ser agents de la vitalitat de la societat civil. Hem de ser ben conscients, i la nostra experiència d'aquests dotze anys així ho prova, que sense la participació popular i la confiança dels veïns en el seu ajuntament res no hauria estat, ni podria ser, possible.

Respectant la transparència en totes les accions del governs locals, principi aquest estretament lligat a l'exercici del poder democràtic i progressista, fomentarem la motivació dels veïns i la comprensió per part d'aquests dels objectius proposats pels seus representants socialistes als ajuntaments.

Només uns ajuntaments políticament i institucionalment enfortits, plenament identificats amb la realitat social del municipi, implicats veritablement en els objectius de la societat civil, estaran en condicions d'impulsar projectes imaginatius i ambiciosos —dels quals el projecte olímpic per a 1992 és el paradigma— que permetin el progrés econòmic imprescindible per practicar realment una política de redistribució de la renda, les infraestructures i els equipaments. Els socialistes ho podem i ho volem fer.

1. L'EXPERIÈNCIA MUNICIPAL DELS SOCIALISTES, GARANTIA PER ALS CIUTADANS

1.1. Els socialistes hem protagonitzat, com a força central de l'esquerra catalana, el procés de renovació democràtica i recuperació nacional que ha viscut Catalunya i que va iniciar-se l'any 1979 amb les eleccions democràtiques als ajuntaments. Aquesta renovació del sistema de valors de la vida política en general ha estat possible gràcies a una intensa **acció de governs de progrés als municipis que ha permès la recuperació de la confiança dels veïns en els seus ajuntaments i en la seva mateixa força col·lectiva.**

Es tractava en una primera etapa de revifar aquesta confiança dels ciutadans en els governs municipals, de diferenciar nítidament una gestió pública democràtica de la no democràtica i deixar demostrada la voluntat inequívoca de restituir a les viles i a les ciutats del nostre país la seva dignitat col·lectiva i material que tants anys d'abandonament i marginació havien portat a la decadència.

1.2. És ben cert que tots els ajuntaments catalans han sortit beneficiats d'aquests primers dotze anys de consistoris democràtics. També ho és, però, que **allà on hem governat els socialistes, i amb nosaltres les forces de progrés, es poden constatar objectivament les diferències.** En els centenars de municipis en que governem, i d'això en són testimonis els milions de ciutadans que viuen en aquestes ciutats, hem fet un notable esforç d'inversió en equipaments i infraestructures per retornar-los la solidesa perduda i garantir-ne el bon funcionament; hem enfortit les dotacions humanes i ma-

terials per a la prestació dels serveis i hem contribuït decididament a la modernització de l'Administració Local i la participació popular en els afers del govern local. Amb la nostra eficàcia hem il·lusionat el ciutadà.

1.3. Conseqüència d'aquesta política municipal de progrés, refrendada electoralment pels ciutadans en cada convocatòria, **els socialistes ens proposem afrontar en la perspectiva de la dècada dels noranta la nova frontera del municipalisme progressista: el ciutadà i el seu benestar.**

Gràcies a l'esforç inversor fet en els dotze anys precedents, ara es donen les condicions objectives per fer cara a aquest gran desafiament. Resultat, d'altra banda, de la regeneració política i col·lectiva dels ajuntaments, que ha permès demostrar la seva capacitat de globalització dels aspectes sectorials i de racionalització dels recursos públics, és el fet que l'Administració Local es presenti a ulls dels ciutadans com el nivell de govern més adequat per canalitzar les prestacions de l'estat de benestar.

Conseqüents amb aquesta il·lusió ciutadana generada amb la nostra acció política als municipis, **convençuts per la nostra experiència** de l'especial sensibilitat dels ajuntaments per detectar les reivindicacions i demandes socials, **ens proposem afrontar decididament en aquesta nova etapa el conjunt d'accions que afecten directament el benestar dels ciutadans.**

2. MILLORAR LA QUALITAT DE VIDA DE TOTS ELS CIUTADANS

TOTES les actuacions municipals han de quedar impregnades de la voluntat dels socialistes de construir una Catalunya de ciutats de domini humà, humanitzades i humanitzadores, preservant els valors d'equilibri, tradició i convivència que es donen a centenars de viles i pobles del nostre país. En el nostre treball per afavorir l'expansió d'aquesta **nova cultura col·lectiva de l'educació, de la salut, la convivència i el respecte al medi**, hem de ser conscients del paper rellevant de les conductes individuals en aquest procés, així com també del **manteniment de la política de diàleg i de la recerca de fórmules imaginatives** com a preceptes ineludibles per aconseguir els nostres objectius.

2.1. **MUNICIPIS SALUDABLES.** El primer front per assegurar-nos el benestar col·lectiu és el de les condicions de l'entorn en què vivim i el de les pràctiques individuals. Les ciutats són per si mateixes un hàbitat molt modificat, cosa que comporta un gran nombre de disfuncions, fenomen que s'agreuja per l'existència d'actituds personals fruit dels valors dominants a la societat actual. La creixent interconnexió i mobilitat del conjunt de la població tendeix a esborrar les diferències entre municipis pel que fa a un determinat tipus de problemàtica. El problema de la **circulació**, que avui dia ja no és específic de les grans ciutats, sinó que afecta també les ciutats mitjanes i fins i tot el conjunt del territori, és el paradigma d'aquest tipus de qüestions.

Per frenar aquest progressiu deteriorament de la salut de la ciutat i de la qualitat de vida dels seus habitants cal desenvolupar accions de control, prevenció i promoció de la defensa del medi urbà i els seus habitants. Els equips de govern progressistes aplicarem l'estratègia europea de salut per a tots per aprofundir en la igualtat de condicions de tots els municipis catalans. Per obtenir una efectivitat més gran d'aquesta política és imprescindible integrar l'acció de les diferents iniciatives urbanístiques, de circulació, d'habitatge, d'educació, de serveis personals, per aconseguir de la nova política de salut i medi ambient tot el valor afegit que comporta la cooperació i la coordinació d'esforços.

- Hem de ser conscients que **resoldre els problemes de trànsit no és un objectiu per si mateix, sinó un mitjà perquè la ciutat funcioni**, perquè recuperi la seva salut com a hàbitat humà. L'increment desorbitat del parc mòbil, la relativa rigidesa de la xarxa viària, la concentració d'usos i activitats en determinades àrees, les mancances dels transports públics, el dèficit d'aparcaments públics i privats són alguns dels elements que expliquen la grandària del problema de la circulació i, el que és més greu, les seves conseqüències sobre les ciutats més afectades, que esdevenen estressades i agressives per culpa de la contaminació acústica, atmosfèrica, la contínua pèrdua de temps i la inseguretat vial que se'n deriva.

- Donada la complexitat d'elements que influeixen en les qüestions de trànsit —com ara la **formació escolar**, les **tendències del mercat de consum**, la **capacitat d'inversió**, el **grau de consciència ciutadana dels efectes perniciosos de costums socialment acceptats**, així com també els molts condicionants dels diversos remeis a aplicar, des de les **restriccions de circulació**, la **creació d'illes peatonals**, l'**actuació sobre les infraestructures** i el **transport públic**—, els socialistes posarem en marxa tots aquells mecanismes que siguin a les nostres mans per oferir el màxim d'informació respecte les diferents mesures a emprendre i també per conèixer l'estat de l'opinió ciutadana davant les propostes d'actuació.

- Els ajuntaments governats pels socialistes impulsaran un **planejament urbanístic** que anticipi els efectes induïts per la localització d'activitats, especialment terciàries i de serveis, i que prevegi les **infraestructures que satisfacin la mobilitat que generen**.

- La **promoció i el control dels aparcaments** constituiran un dels factors clau de la política de circulació. L'establiment d'aparcaments de dissuasió (*park & ride*), la **regulació de les tarifes dels aparcaments** sobre vial

i en garatge que penalitzi la llarga durada, l'aplicació de mesures que **incentivin la creació de places** per a residents seran accions prioritàries d'aquesta política.

- La **promoció del transport públic**, objectiu genèric dels socialistes als ajuntaments, es concretarà en l'àmbit territorial de l'anomenada històricament **Regió I en la reivindicació del Metro Regional** que permeti obtenir un millor aprofitament dels mitjans urbans i regionals ja existents.

La **política urbanística** ha de respondre també a l'objectiu prioritari de facilitar la consecució del benestar personal en unes ciutats equilibrades. Hem de tenir present que moltes vegades les causes d'insalubritat, per exemple, són conseqüència de la mala ubicació de les activitats en el territori urbà. L'activació de polítiques de resituació d'indústries i zones d'habitatge han de permetre elevar el nivell general de benestar i evitar la «desertització» de zones urbanes afectades per sobtats canvis d'usos que només obeeixen a interessos econòmics. La pràctica d'un urbanisme integrador de la ciutat amb el seu entorn més immediat ha d'afavorir un nou sistema de relacions entre el nucli urbà i la resta del territori.

- Es **revalorarà el paper del sòl rústic**, abandonant la seva consideració com a reserva de creixement del sòl urbanitzable per passar a l'**aprovaçió de plans especials de protecció d'aquestes zones**. Es promourà a cada municipi el manteniment de les zones humides, els boscos, les zones agrícoles i tots aquells elements d'especial significació biològica o paisatgística.

- S'investigarà la demanda insatisfeta per poder actuar amb eficàcia en els **diferents mercats d'habitatge**, amb especial preocupació en la **problemàtica de les parelles joves**, que obtindran dels equips de govern de progrés tota aquella atenció preferencial que estigui en mans de l'Administració Local per evitar el seu trasllat forçós, per raons econòmiques, fora dels grans nuclis urbans i allunyats del mercat de treball.

- Els governs municipals de progrés **faran cessió**, sota la fórmula jurídica més adient en cada situació, de **terrenys públics a promotors públics o privats per aconseguir l'abaratiment de l'habitatge**. En la mateixa línia, es fomentarà l'expansió del moviment cooperativista en aquest sector.

- S'incentivarà l'**actuació de les empreses municipals** en aquest camp per poder aconseguir habitatges de costos assequibles i habitatges de lloguer.

- Es reclamarà i s'impulsarà amb tots els instruments polítics a l'abast

dels socialistes l'elaboració d'una llei específica per a la promoció social de l'habitatge.

- Els ajuntaments governats pels socialistes garantirem l'aplicació de la normativa reguladora de la **qualitat dels edificis**.

- En el nostre objectiu de fer uns municipis saludables, és imprescindible que els ajuntaments assumeixin la **gestió dels programes i serveis de salubritat pública** per garantir el control higiènic i sanitari dels habitatges, establiments alimentaris, comercials, industrials, educatius, esportius, etc; el **control sanitari del medi ambient** (aire, aigua, sòl i subsòl) i la promoció de l'epidemiologia sanitària ambiental que, mitjançant mapes de riscos, aporti la informació precisa sobre la salubritat i la conservació ecològica del medi.

- Els socialistes promourem des dels consistoris el desenvolupament de les activitats de **defensa dels consumidors i usuaris**, facilitant informació i formació, potenciant l'actuació inspectora d'establiments i establint una **xarxa de laboratoris municipals**.

- Una política de progrés en aquest camp ha de suposar també la creació de **serveis de salut laboral** que permetin un millor coneixement dels llocs de treball i els seus riscos, avançant en l'adopció de mesures correctores i d'assessorament als treballadors.

- L'objectiu del municipi saludable s'ha de traduir a l'escola en un **programa de sensibilització de la importància de les actituds dels nens i nenes per a la correcta preservació de la salut**, així com del coneixement dels principis i regles per a conservar-la.

- Els ajuntaments governats pels socialistes vetllaran perquè tots els joves, així com el conjunt de la població, tinguin **accés a la planificació familiar**.

2.2. **MUNICIPIS NETS.** La netedat entesa en el sentit més extens, física i ambiental, és un dels components indissociables del concepte general de qualitat de vida, i per tant un dels reptes centrals en el nostre propòsit d'aconseguir unes ciutats i pobles més habitables i amb un estàndard de vida més elevat. El creixement moltes vegades desordenat dels nuclis de població, la insuficiència d'inversions públiques i privades que han permès l'envelliment de les xarxes, l'aparició i multiplicació de nous fenòmens i agents contaminants fan inajornable una actuació decidida en aquest front de la salut pública.

- Els ajuntaments socialistes continuaran i acceleraran la **implantació i renovació de les grans xarxes de control de pol·lució acústica i ambiental, aigua potable, recollida i eliminació d'escombraries, clavegueram, per obtenir-ne un rendiment més alt.** Els nostres governants locals faran tot el que sigui a les seves mans per impulsar la modernització dels serveis que no són competència directa de l'Administració Local, però que influeixen decisivament en les condicions de vida dels ciutadans.

- S'intensificarà la lluita per la reducció de la contaminació acústica **especialitzant seccions de les policies locals** per a aquesta missió de reducció de soroll a les nostres ciutats i viles. Aquesta iniciativa sancionadora haurà d'anar acompanyada de l'homologació de la legislació actual a la legislació europea, a una nova regulació de senyals acústics i a l'**aprovació d'incentius fiscals a la insonorització d'edificis**.

- S'instrumentaran **paquets de mesures fiscals i d'incentivació** per fer econòmicament més atractiva la **protecció i millora del medi ambient**, tant pels agents econòmics com pel conjunt dels ciutadans.

- Pel que fa a la contaminació atmosfèrica, els ajuntaments, en col·laboració amb les diputacions i altres entitats supramunicipals, **augmentaran la seva xarxa de control** i multiplicaran les seves accions de verificació d'emissions de partícules contaminants en els vehicles.

- En el treball per disminuir la contaminació en totes les seves manifestacions cal tenir present que totes les mesures correctores tindran efectes limitats si no van acompanyades d'una **política educativa complementària, amb especial incidència a l'escola primària**, i amb el complement de campanyes informatives permanents.

- L'Administració Local promocionarà amb **campanyes d'informació i divulgació la utilització de combustibles nets** per als transports, calefacció i indústries, com ara la benzina sense plom, els tubs catalítics i tots aquells elements que ajudin a pal·liar la contaminació de l'aire a les grans aglomeracions.

2.3. **MUNICIPIS SEGURS.** La inseguretat als municipis es configura a partir d'un conjunt de factors molt diversos, dels quals no són probablement els més decisius els vinculats a la violència delictiva en el seu sentit més estricte. La perillositat per als vianants ocasionada pels conductors imprudents, les seqüeles directes i indirectes fruit de l'augment de la drogaaddicció,

l'agressivitat del mateix medi urbà o el mal funcionament dels serveis públics poden ser considerats tan significatius en la creació d'un clima d'inseguretat com la comissió de delictes en el seu sentit penal. Proporcionar al ciutadà una sensació de ciutat vinculada a la seguretat, la tranquil·litat i la confiança constitueix un desafiament que els socialistes hem d'abordar amb totes les nostres forces.

- Millorant l'operativitat i eficàcia de la policia municipal, **intensificant la coordinació amb els altres cossos de seguretat** i fent efectiu el principi de que l'alcalde ha d'assumir la responsabilitat de les respectives **Juntes Locals de Seguretat**.

- Actuant sobre les causes del **petit delictes**, mitjançant programes de prevenció. **Es crearà el Consell Municipal de Prevenció**, presidit per l'alcalde i en el que s'integraran les institucions (judicatura, fiscalia, policia) i entitats ciutadanes per elaborar un pla d'acció, anàlisi de la realitat i foment de la participació i solidaritat davant del fenomen de la petita delinqüència.

- Reclamant amb insistència la **dotació dels jutjats** —objectiu que a les grans ciutats s'hauria de concretar en l'establiment de la figura dels jutges de districte— com a fórmula per agilitar l'aplicació de la justícia, aconseguir una relació més estreta amb els ajuntaments i aprofundir la seva vinculació amb la ciutadania.

- **Garantint el correcte funcionament de serveis públics**, com ara l'enllumenat de places i carrers; exigint als responsables de la revisió de les xarxes de grans proveïments, com aigua, llum i gas, la professionalitat imprescindible per evitar molèsties als usuaris i prevenir sinistres.

- Elaborant els plans d'acció en situacions d'emergència, creant les **Juntes Locals de Protecció Civil** amb la participació de les diverses entitats ciutadanes.

- Els socialistes ens comprometem que en la nostra política d'**increment dels espais públics i renovació del mobiliari urbà**, compatibilitzarem el disseny més avançat amb la plena integració en el paisatge i la tradició urbana de cada municipi, per augmentar-ne la comoditat i facilitar-ne la comprensió i aprofitament per part del veí.

- Incrementarem la **seguretat vial**, incidint en l'educació ciutadana i posant l'èmfasi també en els avantatges de la seguretat passiva dels vehicles.

- **Combinarem la repressió de les xarxes de distribució de droga amb l'acció preventiva**, reforçant el concepte de salut, **impulsant la participació**

de col·lectius de professionals i persones amb incidència en els diferents àmbits (escolar, sanitari, comunitari, etc) en el treball coordinat amb plans d'actuació respecte **als grups de risc, el tractament i reinserció de persones drogodependents** i l'extensió de programes dirigits a **controlar els efectes nocius del consum**.

2.4. **MUNICIPIS ACOLLIDORS. La consecució de la igualtat social és un principi distintiu i irrenunciable de la política de progrés que els socialistes practiquem.** Una política que tendeixi a la reducció dels efectes de la influència per raó d'origen social, sexual i racial, s'ha de traduir a nivell municipal en la igualtat de condicions per a tots els habitants en l'aprofitament personal, professional, cultural i de lleure de la ciutat.

Tot perseguint el repte de la igualtat i amb el respecte i exercici dels valors de la solidaritat, els ajuntaments governats pels socialistes procuraran **pal·liar els efectes d'una societat extremadament competitiva i tecnificada** que tendeix perillosament a la marginació d'aquells que no poden seguir el ritme imposat pels més poderosos, com a conseqüència de situacions de discriminació.

- Malgrat que l'impacte de la pobresa s'ha reduït considerablement, encara cal desenvolupar programes de **formació ocupacional**, educació compensatòria que, combinats amb xarxes d'atenció primària, garanteixin la reinserció d'aquests col·lectius.

- Correspon als municipis i així ho assumim els socialistes, la responsabilitat d'actuar en primera instància donant una resposta positiva d'acolliment als **col·lectius d'immigrats**, facilitant la seva integració a la societat catalana i assegurant-los els beneficis de la xarxa pública de benestar social. **Els ajuntaments progressistes tenen el deure moral d'actuar com a primera barrera del racisme i les actituds de xenofòbia.**

- Els ajuntaments governats pels socialistes posaran especial èmfasi a aconseguir que tots els serveis i equipaments municipals, així com els transports públics, siguin accessibles a les persones amb mobilitat reduïda, conscienciant i fomentant entre l'opinió pública la conveniència d'**eliminar les barreres arquitectòniques** que impedeixen, als disminuïts i la gent gran, el normal desenvolupament de la vida diària a la ciutat.

- Els equips de govern liderats pels socialistes garantirán l'accés de la gent gran a tots els serveis personals. Es posarà especial èmfasi en aquells

serveis que els permeti viure el màxim de temps possible a casa seva **com l'ajut a la llar, el suport familiar, les activitats de caire esportiu, cultural, formatiu i turístic, els centres de dia i la transmissió d'experiències a la gent jove.** Els socialistes reclamarem de les administracions competents les places residencials necessàries.

- Els infants i adolescents en risc de patir maltractaments, abandonaments i d'altres situacions de crisi social obtindran dels consistoris amb majories de progrés una atenció preferent.

- Des de les nostres responsabilitats municipals, promourem la intervenció de suport a les activitats normalitzadores d'ocupació del lleure i de desenvolupament per a tots els infants.

Una política progressista de foment de la igualtat ha de mantenir com a prioritàries les accions de discriminació positiva que permetin superar les dificultats que encara afecten les dones i molt especialment els joves en la seva inserció en el món laboral i professional.

- Els socialistes estarem en guàrdia des dels governs municipals per garantir l'efectiu respecte dels drets de la dona. Així també, **vetllarem perquè el principi de la igualtat de condicions es tingui escrupolosament en compte en tot allò que depengui de l'Administració Local:** ofertes de treball, accés als serveis, etc.

- L'administració municipal dedicarà atenció preferent a la **formació dels joves, impulsant la creació de centres i tallers professionals** i afavorint els intercanvis de persones i experiències amb d'altres ciutats i països que aportin elements innovadors en el procés de preparació del seu futur.

Els governs locals de progrés han de col·laborar decisivament en l'apropament de tots els ciutadans als **béns i serveis culturals, esportius i de lleure**, tant pel que fa a l'**increment dels equipaments** com pel que fa a l'**impuls d'una nova forma d'entendre l'ocupació del temps lliure**, beneficiant-se directament de les possibilitats que presenta l'actual societat de finals de segle.

- Des dels consistoris s'actuarà de forma activa i decidida davant el fenomen de l'**associacionisme**, en les seves múltiples expressions. Les associacions juvenils, estudiantils, de dones i de gent gran trobaran en els equips de govern progressistes el suport de formació, lleure, turisme, esport, etc.

- Els socialistes implicarem els ajuntaments en la **defensa, manteniment i promoció de les tradicions locals, les festes populars, les iniciatives ciuta-**

danes en el camp dels espectacles, les fires; en definitiva, de tot allò que ajudi a preservar el perfil característic i definidor d'una determinada col·lectivitat local.

- Així mateix hem d'actuar de forma decidida en la **protecció del patrimoni històric i cultural** dels municipis per afavorir-ne el coneixement per part dels seus habitants i per fer-lo atractiu com a component de l'oferta turística.

Un municipi acollidor serà el resultat de múltiples factors, especialment de l'obtenció d'aquells considerats definidors de la ciutat saludable, neta, tranquil·la, segura i confiada; però també producte de l'acció de persones respectuoses amb els seus ciutadans, les seves creences, les seves llengües i tradicions, atentes al valor del patrimoni col·lectiu, practicants del civisme i dels valors de la solidaritat.

A Catalunya, l'objectiu nacional de la integració lingüística reuneix la gran majoria d'aquests factors. Els ajuntaments han estat, des de la seva democratització a l'any 1979, uns instruments extraordinàriament actius en la normalització del català i en l'ensenyament de la llengua del país als col·lectius d'immigrats. Aquesta feina ha de ser, per la seva pròpia naturalesa, respectuosa amb totes les sensibilitats i, sobretot, permanent. **Els governants socialistes reafirmem el nostre compromís de mantenir l'acció catalanitzadora dels ajuntaments** amb la mateixa convicció i decisió amb què ho hem fet des del primer dia i de facilitar els ajuts necessaris a aquelles entitats i grups de ciutadans que col·laborin en aquest objectiu.

Un ajuntament de progrés ha de posar l'èmfasi, també, en la **correcta organització dels serveis públics** en consonància amb les necessitats reals, acompanyats de la suficient informació que permeti a l'usuari la **comprensió del servei** que es presta i de tot el sistema administratiu que sustenta el govern local.

Els socialistes son conscients, i així s'ha de reflectir en la nostra acció de govern, que la millor inversió per aconseguir uns municipis que donin plena satisfacció als seus habitants i que siguin capaços d'aprofitar totes les seves potencialitats de futur, és la inversió en capital humà.

En aquest sentit farem tot el que calgui per afavorir l'**extensió i la milloria de la qualitat de l'ensenyament**, en tots els seus nivells i per a tots els seus habitants, i també posarem a disposició de tots els nuclis municipals les **instal·lacions esportives indispensables** per a la pràctica de l'esport

i el lleure, l'aprofundiment cultural i la garantia de la salut per fer possible l'atenció i el **desenvolupament integral de la persona**.

2.5. **MUNICIPIS EDUCADORS.** En matèria cultural i educativa, els municipis governats pels socialistes han anat molt més enllà de les seves obligacions competencials. Han participat i s'han corresponsabilitzat en totes les activitats i serveis educatius existents al municipi, amb una voluntat decidida de millorar l'Escola Pública de Catalunya.

Han fet esforços extraordinaris per garantir el dret del ciutadà a la cultura: l'apropament als béns culturals, a la participació activa i creativa en la vida cultural, als aprenentatges artístics. Han assegurat la preservació i divulgació del patrimoni cultural, la lectura pública, les infraestructures i condicions materials de l'activitat cultural.

Un terreny important, prometedor i innovador ha estat la vinculació entre l'aparell docent i la política cultural local, establint-se interaccions i resultats d'alta repercussió social. En aquesta direcció té un especial interès el concepte de ciutat promogut pel Primer Congrés Internacional de Ciutats Educadores, celebrat a Barcelona.

Els socialistes compartim plenament el model recollit en la Carta de la Ciutat Educadora, aprovat en l'esmentat congrés: Una ciutat pensada i entesa com a experiència educadora per als ciutadans, en el seu entramat de serveis educatius, culturals i socials, com a gresol d'una cultura dels valors, de la pràctica quotidiana de la solidaritat, enfront de la indiferència, l'individualisme agressiu i la desagregació social.

• Urgeix avançar cap a un **ampli consens**, cap a un procés d'acords entre els municipis i la Generalitat, tant en el **desenvolupament de la LOGSE com en el desenvolupament de la futura Llei d'Ordenació del Sistema Educatiu a Catalunya**, amb l'objectiu de bastir i garantir una escola de qualitat, l'escola pública dels 0 als 18 anys.

• La necessitat de referir l'escola a l'àmbit local concret on radica, d'integrar els serveis educatius, culturals i socials existents, de fomentar la participació escolar dels diversos agents, fa necessari plantejar i **promoure la descentralització del sistema educatiu**, des de la Generalitat envers els municipis, **la delegació de les competències educatives i dels corresponents recursos**.

• Cada dia es troba a faltar més l'articulació de les realitats culturals

que s'han generat en els municipis, la seva incardinació en uns sistemes d'abast nacional, fruit d'un planejament racional, capaços d'articular el territori, de nodrir els serveis locals, de crear economies d'escala entre ells. De fet, això ha començat a produir-se a nivell regional, en el marc de la pròpia administració local, però es troba a faltar una política de la Generalitat en aquesta mateixa direcció. La tasca dels municipis s'ha de concentrar a consolidar aquestes realitats bàsiques i a fer possible la seva articulació interlocal i la seva potenciació mancomunada.

• Més enllà de les infraestructures bàsiques, els municipis promouran polítiques culturals en dues direccions que vénen apuntades de l'etapa anterior i que impliquen línies d'innovació: en la intersecció entre l'**activitat cultural local i l'aparell docent local**, i en la intersecció entre l'**activitat cultural local i la creació artística**. Es tracta, en un cas, de relacionar l'activitat cultural local amb una realitat, la docent, on directament o indirectament està implicada tota la població i que introdueix noves i interessants exigències que obliguen la política cultural a superar els límits de la seva projecció habitual. En l'altre cas, es tracta de promoure l'afincament local de creadors individuals o col·lectius, amb força i voluntat d'irradiació social, amb un paper catalitzador de la vida cultural local.

3. GARANTIR EL DESENVOLUPAMENT ECONÒMIC I L'EQUILIBRI TERRITORIAL I ECOLÒGIC

LA realitat territorial de Catalunya està configurada damunt un territori malmès per l'especulació urbanística i la industrialització indiscriminada. I aquesta realitat descansa en un sistema policèntric de ciutats mitjanes, que d'una banda vertebrava un elevat nombre de petits municipis, i de l'altra es veu condicionat i impulsat per l'aglomeració metropolitana entorn de Barcelona, que viu a la seva vegada sense cap tipus de coordinació funcional.

Sobre aquesta situació, els socialistes volem aplicar una política que té com a prioritats **la conservació del medi ambient, l'establiment d'una nova relació de la persona amb la natura i dels municipis entre si, la utilització racional del municipi com a ecosistema i la descentralització dels equipaments i infraestructures** com a condició bàsica de la igualtat d'oportunitats.

3.1. MEDI AMBIENT MUNICIPAL. El municipi és la unitat bàsica de l'organització de la convivència i de l'activitat econòmica. Implica un complex sistema de relacions de producció, de consum i d'intercanvi d'informació que es desenvolupen en un espai limitat de característiques concretes i a la vegada interconnectat amb la resta del territori. **La preservació de l'equilibri intern d'aquest ecosistema és per als socialistes una exigència de futur.**

Aquest objectiu no ha de ser contradictori ni ha de quedar relegat per altres objectius de la nostra política municipalista com el de la imprescindible promoció econòmica dels municipis —amb tot el que això comporta de necessitat d'oferir sòl industrial, equipaments i infraestructures compe-

titives, serveis públics moderns i eficients— que permeti col·laborar eficaçment en la creació sostinguda de llocs de treball i afrontar amb condicions els reptes de l'Europa del 93.

Aquesta contradicció d'interessos ens ha de motivar encara més a mantenir un **diàleg sincer amb tots els agents**, a partir d'un model clar que fa referència a un **municipi equilibrat socialment i territorialment**; a una **voluntat irrenunciable de gestionar la ciutat, la vila o el poble remarcant el seu valor d'ús per a tots els habitants i a la convicció que és viable un desenvolupament sostingut que permeti utilitzar els recursos necessaris sense degradar-los ni esgotar-los**.

Els socialistes, des del govern o des de l'oposició, **propiciarem en els propers anys a cada municipi una reflexió col·lectiva**, un profund debat ciutadà sobre **quin és el desenvolupament adequat a cada poble**; per trobar en comú i responsablement quin ha de ser en cada cas el punt d'equilibri que es vol assumir entre els efectes, els riscos i els avantatges d'una determinada opció industrial, turística o terciària; i el compromís social que comporta el repte de la preservació del medi i l'aprofundiment de la qualitat de vida.

3.2. UN CREIXEMENT HARMONIÓS DEL PAÍS. Els socialistes considerem que les ciutats mitjanes són la clau del creixement ordenat del país i els focus més actius per irradiar la política de progrés arreu de Catalunya. Els seus ajuntaments són els que millor poden aprofitar l'actual legislació de règim local pel que fa a les competències reconegudes. Al seu voltant, i sota la seva influència, han de créixer i prosperar els municipis que comparteixen una consciència i una realitat comarcal comuna.

La potenciació d'aquest ric sistema de ciutats depèn de totes formes del Pla Territorial General que fins ara s'ha reclamat inútilment al Govern de la Generalitat. De les orientacions d'aquest pla, així com també de la participació del conjunt de l'Administració Local en la seva elaboració, i de l'aprofitament de les potencialitats com a ens equilibradors de les actuals diputacions i la reorientació de les funcions dels consells comarcals dependrà en bona part el futur del país.

La millora de la xarxa de comunicacions en totes les seves modalitats (autopistes, autovies, carreteres nacionals, comarcals, locals, camins veïnals, línies ferroviàries, telecomunicacions), augmenta, diversifica i distri-

bueix més equitativament les possibilitats de creixement. De la mateixa manera, la distribució dels equipaments amb voluntat compensatòria ajuda a corregir els desequilibris. Els socialistes, des dels ajuntaments i des del Parlament de Catalunya, **reclamarem l'acceptació d'aquests criteris en tots els plans d'acció sobre el territori**.

El creixement harmoniós del país exigeix la ponderació en l'aprofitament de les forces existents i l'exercici de la voluntat reequilibradora. El desenvolupament del projecte dels Jocs Olímpics de 1992, concedit a la ciutat de Barcelona però amb conseqüències organitzatives i materials a la resta de Catalunya, constitueix un exemple a seguir, tant pel que fa a **solidaritat territorial com pel que fa a l'encert de la gestió dirigida pels socialistes**.

La descentralització de la seu central dels Jocs en múltiples ciutats subseus està propiciant que aquestes actuïn com a focus dinamitzadors d'altres tantes àrees del país que es veuen així **beneficiades directament per la creació de noves infraestructures de comunicacions, d'equipaments esportius i hotelers, de pares i d'habitatges**; complementant-se d'aquesta forma l'extraordinari impacte que els JJ.OO. estant produint ja a Barcelona, i per tant, a tot Catalunya.

- El creixement harmoniós de Catalunya només serà possible amb la cooperació lleial de totes les Administracions i amb l'aprofitament de la comprovada capacitat de creació de grans i engrescadors projectes col·lectius per part dels municipis.

- Des dels ajuntaments, els governants socialistes impulsaran la creació de **mancomunitats** per afrontar els projectes d'abast supramunicipal que permetin dotar una àrea o comarca d'aquells equipaments indispensables per a la seva potenciació.

- Des de les *diputacions*, els representants socialistes impulsarem fórmules de cooperació institucional que facilitin als ajuntaments el compliment de les seves funcions bàsiques i elaborarem **plans d'acció territorial** que incideixin en l'erradicació dels dèficits.

- Aquesta política de progrés es concretarà en els consells comarcals en una doble direcció. D'una banda, en l'intent de reconduir un projecte d'institucionalització comarcal nascut de la voluntat de confrontació i d'intervencionisme de la majoria conservadora cap a la configuració d'un **mapa comarcal que doni satisfacció a la totalitat d'aspiracions territorials i ofereixi als municipis un marc real de col·laboració i diàleg**. De l'altra, en la promoció de les modificacions legals necessàries per dotar-los

de la representativitat municipal real que els faciliti la capacitat d'acció.

- Com a primera mesura per a la reactivació dels Consells Comarcals, els socialistes proposarem la **immediata convocatòria dels Consells d'Alcaldes**, òrgan consultiu previst a l'actual legislació però mai convocats fins aquest moment. Estem convençuts que la presència de tots els alcaldes de la comarca en la vida institucional dels consells suposarà un revulsiu determinant per activar la seva gestió.

Els dos extrems de l'heterogeni panorama municipal de Catalunya requereixen una atenció especial. Pel que fa a la qüestió metropolitana, tan real com desatesa pel Consell Executiu i tan urgent d'afrontar com greus són els seus problemes, plantegem les següents propostes, tot fugint de velles polèmiques.

- Homologació dels àmbits territorials del «continuum urbà» per a l'execució de competències locals. Actualment coexisteixen dues entitats metropolitanes especialitzades (transports i aigua/sanejament/eliminació de residus), una mancomunitat metropolitana (actuació urbanística, promoció econòmica i serveis als municipis) i tres consells comarcals (amb competències indefinides i recursos quasi nuls). Actualment, cap d'aquests àmbits no coincideix. És indiferent que l'ens resultant en aquest àmbit es denomini metropolità o comarcal.

- Considerem que els municipis d'aquest àmbit constitueixen una unitat a efectes de càlcul en les transferències de l'Estat i de la comunitat autònoma (Fons de Cooperació).

- Al nou ens local ha de correspondre l'elaboració, la revisió, la modificació i la gestió del planejament general, parcial i especial i l'elaboració i seguiment del Pla Estratègic metropolità com un element central del **Pla Territorial i Estratègic regional**.

- Integració en un **únic organisme actuant** dels organismes i serveis dedicats a la **promoció i gestió del sòl**, a l'actuació urbanitzadora i grans infraestructures (IMPU, IMPSOL), depenent de l'esmentat ens.

- Proposta a la Generalitat i a l'Estat de creació d'un **Consorci especial a nivell regional per a l'Aigua i per al Transport**.

- **Creació d'un Consorci Regional Metropolità** que elaborarà una proposta de pla estratègic i territorial per elevar a la Generalitat i que coordinarà els programes anuals d'actuació de les diferents administracions, organismes autònoms i empreses públiques: Estat, Generalitat, ens locals, així com també RENFE, Port, Fira, Aeroport, Consorci Zona Franca, etc.

I respecte a l'altre extrem de la problemàtica territorial, l'existència de centenars de petits municipis rurals, cal assumir-ne la persistència i admetre que la seva raó de ser descansa en la legítima voluntat dels seus veïns de mantenir la seva personalitat col·lectiva. Amb tot, cal afirmar que viuen una etapa especialment difícil per l'agreujament dels seus dèficits crònics i per l'aparició dels consells comarcals, que per la seva actual configuració política i indefinició competencial són abocats a interferir amb molta freqüència els ajuntaments dels pobles més petits. Cal una actuació urgent en els següents aspectes:

- En l'imprescindible **augment del fons de cooperació municipal** i en l'equiparació progressiva de les quantitats per habitant que reben els municipis petits.

- Es fa necessari el **remodelatge del Pla Únic d'Obres i Serveis de la Generalitat**, amb la definitiva objectivació en l'atorgament de les subvencions, amb la suficient participació dels municipis en la determinació dels objectius a cobrir i amb el respecte de l'autonomia municipal.

- Convé avançar en el **traspàs** als ajuntaments situats a les zones rurals **de les funcions i serveis públics que presten les cambres agràries** (guarderia rural, camins, bàscules, magatzems, obres públiques agrícoles, etc.) amb els recursos corresponents.

- **Atenció prioritària per a les Comarques d'Urgent Desenvolupament**, com a fórmula per superar la retòrica de l'actual Govern de la Generalitat que amaga en realitat la configuració d'una Catalunya «de dues velocitats» de creixement. Cal exigir de les administracions competents una acció decidida per salvar la desigualtat manifesta dels ciutadans que habiten les àrees rurals de Catalunya respecte de les àrees urbanes pel que fa a l'absència dels serveis públics més essencials, com el telèfon, electricitat, sanejament, transports, atenció sanitària, etc., fomentant la creació de mancomunitats de serveis per afrontar aquestes iniciatives.

3.3. LA PRESERVACIÓ DE L'ENTORN NATURAL. Cal millorar substancialment la qualitat del medi ambient i cal fer-ho d'una forma rotunda que no admet subsidiarietat d'aquesta política respecte de cap d'altra. Ans al contrari, **totes les accions de política municipal han d'estar impregnades d'aquest precepte**. Els múltiples aspectes que conformen aquest concepte —medi atmosfèric, sorolls, espais verds, paisatge urbà, neteja, residus, pro-

veïment d'aigua, clavegueram, depuració, abocaments industrials, platges, sanejament d'aigües de superfície, aqüífers— són essencials per a la consecució d'unes ciutats ambientalment satisfactòries, de la mateixa manera que ho és per als municipis rurals l'aprofitament ordenat i equilibrat dels recursos naturals.

Estretament interrelacionades aquestes qüestions amb d'altres que anteriorment s'han tractat en aquest programa, i molt especialment amb el repte assumit de salvaguardar l'ecosistema municipal, hem d'insistir que els socialistes considerem **plenament compatible una ordenació municipal en funció del desenvolupament econòmic i les forces del mercat amb la voluntat de preservar el medi ambient.**

La sensibilitat ecològica ha de tenir ressò en l'organització de l'Administració Local i en el conjunt de les seves actuacions.

- Per això, es proposarà, on no n'existeixin, **la creació d'àrees, regidories o organismes específics de medi ambient**, que aglutinin i racionalitzin les activitats realitzades des de la mateixa Administració Local i des d'altres àmbits administratius.

- Les mesures preventives es concretaran en plans quadriennals, amb atenció preferent a tot el que afecta: **planejament i intervencions urbanístiques, tramitació de llicències municipals, elaboració de plans i actuacions que afectin la circulació de vehicles, el planejament i gestió dels serveis municipals de proveïment d'aigua, clavegueram, abocadors, depuració, neteja, recollida i eliminació de residus**, impuls de mesures positives que afavoreixen la producció i el consum menys contaminants, la generalització **d'ordenances municipals en matèria de medi ambient.**

- En compliment d'aquesta política de prevenció, es donarà suport a **l'expansió de les agrupacions de defensa forestals**, com a agents de l'acció de manteniment de camins veïnals i neteja del bosc, com a fórmula reconeguda per evitar els incendis forestals.

- En els pròxims quatre anys, com a símbol de la seva ferma decisió de propiciar la regeneració del medi urbà, els governants socialistes faran un **esforç intens i perceptible en la plantació d'arbres** en tots aquells municipis que estigui a la seva mà fer-ho.

- El conjunt de l'Administració Local inspirada pels governs de progrés amb majoria socialista tindrà com a **prioritat per a aquest mandat la neteja dels rius amb tota la problemàtica associada —aigües residuals i depuració—** perquè considerem que l'actual degradació és un dels aspec-

tes més preocupants i negatius del medi ambient a Catalunya i perquè entenem que la Junta de Sanejament actua amb una alarmant lentitud davant d'una situació que bé podríem qualificar d'emergència.

- Les inversions en la **millora dels accessos a les platges i el seu equipament com a espai de lleure** constituirà també una de les preocupacions centrals pels governants socialistes, en la seva doble perspectiva de recuperació del litoral i reforçament de l'oferta turística.

Els municipis turístics constitueixen una categoria diferenciada de la resta de grups de poblacions. Les característiques temporals de la seva activitat central, l'aglomeració de visitants, les pressions del sector i en especial dels empresaris menys responsables, la competitivitat en l'oferta de serveis i equipaments, enfronten els ajuntaments a situacions límit en les quals el repte de fer compatible la salvaguarda del medi natural amb el necessari desenvolupament econòmic pren tota la seva complexitat. Per a aquests consistoris, la crònica insuficiència de recursos municipals s'agreuja de forma inquietant.

- Els socialistes reivindicarem de totes les Administracions una **atenció preferent per aquests municipis turístics, en especial pel que fa a dotar-los de recursos financers complementaris i de programes per a la dotació d'equipaments** que conformin opcions atractives amb serveis moderns, que evitin la degradació indiscriminada de l'entorn natural com a única via de mantenir una oferta massificada.

3.4. EL DESENVOLUPAMENT ECONÒMIC. **Mantenir el creixement econòmic sostingut és una regla fonamental per a aquelles forces que com els socialistes tenim el nostre nord en la creació suficient de riquesa per fer factible i realista el precepte de la justícia social.** En el compliment d'aquesta norma, totes les accions i iniciatives són poques. Els ajuntaments socialistes van ser els pioners a adoptar una actitud decidida en la intervenció de l'Administració Local en el camp de la promoció econòmica directa del municipi. Gràcies a la gosadia que caracteritza els governants progressistes quan es tracta de trobar fórmules innovadores per atendre les exigències del seu municipi, avui dia l'activitat econòmica dels governs locals és una pràctica estesa i reconeguda.

La multiplicació d'aquest tipus d'iniciatives ha tingut un efecte complementari i extremadament positiu que caldrà potenciar en els propers anys:

el de la **col·laboració, associació, mancomunació de municipis**, per afrontar la inversió que representa la promoció i preparació d'infraestructures adients per atendre **parcs tecnològics, polígons industrials, equipaments turístics**, etc. La coincidència d'anàlisi de futur i d'economia d'escala d'ajuntaments veïns són els arguments que acceleren, a iniciativa d'ells mateixos, la formació d'àrees econòmiques, de desenvolupament i d'equilibri.

- L'exigència de reforçament de la tasca de **promoció, foment i modernització de l'economia local** ha de ser entesa en el marc global del respecte al medi ambient urbà i rural, valor predominant per als qui defensem una concepció progressista del territori.

- Les línies prioritàries a desenvolupar seran aquelles que ofereixen **competitivitat al teixit empresarial local**, afavorint processos de **qualificació professional d'aturats i de reciclatge de treballadors**.

- Atenció preferent mereixerà la **Formació Professional com a via d'incorporació dels joves al mercat de treball** específic de cada municipi. Els ajuntaments col·laboraran amb les escoles per facilitar l'orientació professional dels alumnes.

- Els ajuntaments governats pels socialistes impulsaran la creació de **societats de promoció econòmica municipal**, ja que es considera que sintetitzen millor que cap altra fórmula les exigències d'un criteri polític i pragmàtic amb la necessària agilitat i sintonia amb els agents empresarials i socials de l'entorn.

- Les àrees o departaments de promoció econòmica dels diferents ajuntaments actuaran com a vertebradors de tots els recursos de l'**oferta de formació ocupacional, escoles-taller, vivers d'empreses, projectes cooperatius**, per incidir més eficaçment en la generació de noves activitats i la creació de llocs de treball adequats a la realitat socio-laboral del municipi i la seva àrea d'influència.

4. CONTRIBUIR EN LA CONSTRUCCIÓ DE L'EUROPA DE LES CIUTATS

L'ENTRADA en vigor de l'Acta Única Europea planteja al conjunt dels municipis catalans un nou compromís ineludible: el de ser presents en el procés de construcció de la nova Europa, amb suficient força per incidir en la promoció d'una realitat continental en què els governs locals adquireixin el grau de protagonisme econòmic, social i polític necessari per compensar la tendència a la centralització de competències i funcions en els estats.

L'Europa de les Ciutats i la cultura urbana que aquesta implica només seran factibles si el conjunt del municipalisme europeu es mobilitza per adequar-se a la nova situació i convertir-se en el principal beneficiari de la interconnexió econòmica i social que l'entrada en funcionament del mercat interior europeu suposarà. De cap manera, els municipis catalans no poden quedar exclosos d'aquest fenomen. Entre altres raons, perquè els ajuts comunitaris suposen una via de finançament de projectes estructurals molt important.

4.1. PARTICIPACIÓ EN ELS ORGANISMES LOCALS EUROPEUS

- Els socialistes impulsarem una **major i més activa participació dels ajuntaments catalans** en els organismes europeus: la *Conferència de Municipis i Regions d'Europa* (CCRE), òrgan consultiu de la Comunitat Europea, i la *Conferència Permanent de Poders Locals i Regionals* (CPLRE) del Consell d'Europa per contribuir a la definició del paper dels municipis en la futura Europa unida.

- Els representants municipals del nostre partit activaran l'elaboració de **projectes mancomunats** que puguin optar als programes del Fons Europeu de Desenvolupament Regional (FEDER) i del Fons Social Europeu.

4.2. LA VERTEBRACIÓ DE LA CULTURA URBANA EUROPEA. Europa és un continent urbà amb un potent sistema de ciutats, eclipsat durant molts anys per les circumstàncies polítiques i històriques nascudes de la Guerra Mundial. L'entrada en vigor de l'Acta Única Europea i l'acceleració del procés democratitzador i europeïtzador dels països de l'Est estant fent desaparèixer els impediments per al desenvolupament d'una cultura europea que en consideració als antecedents comuns i a la morfologia continental tindrà sens dubte com a característica definítoria el seu caràcter urbà.

La vertebració d'aquesta cultura és cada dia més evident gràcies al funcionament (i als molts projectes existents) de grans eixos de comunicació internacionals que apropen les ciutats, els seus habitants i les seves experiències.

- Els ajuntaments catalans prendran part en la configuració i reforçament de la personalitat cultural europea, tot inserint-se en el **moviment de potenciació de les ciutats com a elements de cohesió d'una Europa unida i de progrés**, escenari de la intensificació de les relacions humanes i econòmiques que tindrà en els nuclis urbans els seus punts de referència i identitat.

- **El foment de l'europeisme i de la cultura europea ha d'ocupar un lloc rellevant en les activitats dels centres d'ensenyament i en les accions de difusió i promoció cultural** realitzades pels consistoris.

5. COOPERACIÓ I PAU

EL municipalisme progressista comporta l'obligada pràctica d'una cultura política de la solidaritat que ens diferencia d'altres opcions. Aquesta solidaritat, que la projectem cap a l'interior de les ciutats, en forma de mesures que facilitin la integració dels seus habitants més desfavorits físicament, socialment, econòmicament o culturalment, es projecta cap a l'exterior mitjançant el vehicle de la **cooperació institucional i internacional**, amb especial incidència en els municipis més necessitats del Tercer Món. Malgrat això, cal entendre con a necessària la intensificació i creació de nous i estrets lligams amb els municipis europeus i de forma particular amb els de les nacions de l'Europa oriental.

5.1. **ELS AGERMANAMENTS.** Les ciutats i pobles de Catalunya que siguin governats per les forces progressistes accentuaran les seves relacions amb municipis europeus, mitjançant la fórmula de l'agermanament, contribuint així a una més ràpida integració i per donar major consistència a l'Europa del futur. Aquesta modalitat de col·laboració entre municipis, tan estesa al si del moviment municipalista, ha de ser aplicada amb generositat en les relacions amb pobles i ciutats d'arreu del món, de forma més significativa amb aquells que corresponen a països subdesenvolupats.

5.2 **EL MUNICIPI, FÒRUM PER LA PAU.** La comunitat local que hem definit com a saludable, acollidora, neta, educadora, segura, tranquil·la i confiada,

primera barrera per evitar la propagació del racisme i activista de la solidaritat cap als més desfavorits d'entre els seus membres i cap a l'exterior per estendre la seva experiència i els seus recursos en benefici dels municipis més pobres, reuneix totes les característiques per actuar com a lloc privilegiat per a la trobada de tots els homes i dones de pau.

Els ajuntaments, part integrant de l'Estat, però per les seves pròpies característiques, menys afectats per les responsabilitats constitucionals de la defensa dels interessos nacionals que corresponen als governs, **han d'aprofitar el seu major marge de llibertat de moviments per convertir-se en places de diàleg entre pobles i cultures, en fòrums permanents per a l'intercanvi d'idees** que ajudin a evitar tota mena de conflictes.

6. APROFUNDIR EN L'EFICÀCIA I LA TRANSPARÈNCIA DE L'ADMINISTRACIÓ LOCAL

ELS governs locals, especialment aquells que compten amb el lideratge dels socialistes, han acumulat en aquests dotze anys un significatiu prestigi i una alta valoració entre els ciutadans. Les raons d'aquesta estima popular no s'escapen a ningú. La seva proximitat física a l'administrat els proporciona una sensibilitat social molt més elevada que cap altre nivell de govern.

També és cert que els ajuntaments han sabut donar resposta a les exigències populars d'una primera i intensa etapa de recuperació del temps perdut i recobrament d'una tradició democràtica i participativa en el govern de les ciutats i pobles. En definitiva, l'Administració Local ha protagonitzat amb èxit l'històric procés de normalització política i social impulsat l'any 1979, sortint-ne justament beneficiada per les raons que han estat explicitades en aquest mateix programa. Davant la nova etapa i per fer possible no només els objectius especificats entorn de la conquesta del major benestar possible sinó també per poder parlar amb sentit dels anys noranta com la «dècada del municipalisme», es fa imprescindible intensificar les característiques dels governs locals que li són definitòries.

6.1. INFORMACIÓ I PARTICIPACIÓ. Si hi ha un precepte íntimament lligat al del govern democràtic dels ajuntaments, aquest és el de la participació popular. I la **participació dels veïns** en els afers públics del seu municipi no-

més serà plenament factible si estan **perfectament informats** del que succeeix al si de l'administració de la Casa de la Vila i de quins són els assumptes d'interès de la comunitat. L'exacte compliment d'aquesta voluntat exigeix una **estricta transparència en la gestió i l'acció dels representants municipals**. Els socialistes ens hem imposat de respectar escrupolosament aquesta premissa.

- Els socialistes fomentarem, allà on encara no n'hi hagi, la publicació de **butlletins municipals**, ja que entenem que aquesta és una obligació ineludible dels consistoris de progrés. Potenciarem també el funcionament d'**emissores de ràdio municipals**, obrint-les a tots els grups i entitats del municipi.

- Reclamarem també, amb tots els nostres instruments polítics a l'abast, l'**autorització de les emissores de televisió locals de servei públic**, ja que considerem que constitueixen un element irrenunciable per a la creació d'un espai de comunicació local que doni satisfacció a les aspiracions de la col·lectivitat municipal.

- Els nostres representants municipals interpretaran sempre en benefici del ciutadà les normatives existents quant a regulació de la participació popular. **Els regidors socialistes**, siguin de govern o d'oposició, **s'obligaran a tenir una dedicació suficient per mantenir contacte directe** amb els veïns i les seves associacions i entitats representatives.

- La participació popular s'afavoreix amb l'aproximació física del govern municipal a l'administrat. La descentralització efectuada a Barcelona amb la institucionalització dels consells de districte, és un exemple de la voluntat dels equips de progrés d'acostar el govern local al ciutadà. Cada ajuntament, en funció de les seves dimensions geogràfiques, poblacionals, de capacitat administrativa i d'estructura física i social de la ciutat **emprenrà el procés de descentralització de la gestió municipal apropiat a les seves possibilitats**.

6.2. ENFORTIMENT COMPETENCIAL I FINANCER. El major protagonisme que està disposat a assumir el conjunt de l'Administració Local d'influència socialista i progressista reclama per a la seva efectivitat un seguit de condicions prèvies, relatives al seu enfortiment polític, competencial i financer que repercuteixi en un desplegament molt més operatiu de la seva autonomia constitucional.

- Els consistoris amb majories progressistes han d'aprofitar el nivell d'**autoorganització** que reconeix la Llei de Bases de Règim Local per combatre les actuacions del Govern de Convergència i Unió tendents a tutelar els governs locals.

- Els municipis han d'associar-se en entitats de defensa dels seus interessos col·lectius i que a la vegada funcionin com a instruments de projecció nacional i internacional del municipalisme. Els socialistes tenim la voluntat d'obrir i potenciar encara més l'**experiència satisfactòria de la Federació de Municipis de Catalunya**, que agrupa principalment els ajuntaments amb governs de progrés, però que s'ha caracteritzat en aquests anys com a **autèntica interlocutora del conjunt dels municipis** de Catalunya davant les Administracions Central i Autònoma.

- Una de les finalitats polítiques d'aquest mandat és la de trobar les fórmules que aportin estabilitat als consistoris; per això, proposarem les modificacions legislatives oportunes per arribar a la divisió dels aspectes representatius (**consell municipal**) dels estrictament executius (**govern municipal**).

- Pel que fa a les competències, encara queda molt per delimitar i ajustar en el complex mapa administratiu a Catalunya. Els socialistes seguim defensant que algunes competències com ara l'**educació**, la **seguretat ciutadana** o la **política social** d'habitatges obtindrien un **més alt rendiment si fossin gestionades des de l'Administració Local**.

- Estretament lligada al concepte negatiu de garbuix competencial, actualment imperant a Catalunya, persisteix una de les qüestions centrals de l'organització territorial i factor elemental per aconseguir un increment substancial de l'acció de govern de l'Administració Local: l'**organització del món local**.

Els socialistes proposarem una organització del sector local català que descansi en l'**ajuntament** com a clau de volta del sistema, que consideri **les comarques mancomunitats supramunicipals** per a determinats serveis i a **les entitats intermèdies**, avui dites **diputacions**, institucions especialitzades en la cooperació local i el reequilibri.

- No hi ha enfortiment polític i competencial si no es produeix paral·lelament una transferència de recursos a les hisendes locals. **Creiem que el percentatge del 25 % dels recursos públics de l'Estat ha de ser gestionat per l'Administració Local**.

- El Govern de la Generalitat ha de fer efectiu el seu vell compromís de **creació del Fons Català de Cooperació** que beneficiï directament els municipis de Catalunya.

- Els socialistes emfatitzem en qüestió de recursos locals que allò que és veritablement important per a les hisendes municipals és aconseguir una major flexibilitat dels ingressos, tot acostant-nos als nivells europeus pel que fa a la contribució de l'activitat local en el conjunt de les administracions públiques.

- Com a paradigma de la necessitat de l'enfortiment municipal i de l'exigència de reconeixement polític per part de la resta d'administracions a l'Administració Local, suposaria un pas endavant molt significatiu el de la delegació a aquesta de la competència d'**elaboració del Cadastre**.

6.3. LA PRIMERA INSTITUCIÓ DE LA SOCIETAT CIVIL. Els veïns dels nostres pobles i ciutats no entenen de competències ni polèmiques institucionals. Entenen de proximitats i confiança, pateixen urgències i dèficits i esperen solucions. Els socialistes hem de mantenir viva la sensibilitat per saber superar les insuficiències competencials, els entrebancs administratius —moltes vegades fruit de la gelosia política— sense perjudicar l'eficàcia de la resposta del conjunt de l'Administració ni menysprear el seu prestigi i legitimitat democràtica.

Els equips de govern municipal han de ser conscients que, al marge de qualsevol altra consideració, els veïns busquen en el seu ajuntament comprensió dels seus problemes. Constituiria, des de la nostra perspectiva, una greu irresponsabilitat que els governants locals renunciessin a l'exploració d'aspectes de la realitat conflictiva per als ciutadans, al·legant falta d'ideïtat legal i competencial.

Els socialistes no caurem en el parany d'aturar-nos davant falses barres político-administratives que no busquen altra cosa que originar decepció entre els ciutadans i erosionar la confiança que ens demostren.

En la perspectiva d'una política de progrés, els ajuntaments han de ser considerats tant més una institució perfectament encardinada en la societat civil que un determinat nivell d'administració pública. Aquesta doble consideració ens ha d'obligar encara amb més força a practicar una política que compatibilitzi el **rigor propi d'una institució pública amb l'agilitat, la il·lusió i la sensibilitat social de tota expressió de la societat civil**.

6.4. EL MUNICIPALISME PROGRESSISTA: MOTOR DE LA TRANSFORMACIÓ DE CATALUNYA. El municipalisme és una concepció de l'acció política que apropa als ciutadans les decisions sobre qüestions fonamentals que afecten la seva vida quotidiana, fent-lo així comprendre els processos. Els socialistes el reconeixem com a escola de política i fórmula per combatre l'abstencionisme.

L'estreta relació entre administrats i governants ha estat un factor decisiu en l'**acció del municipalisme** que en aquests 12 anys s'ha convertit en l'**autèntic motor de les transformacions que experimenta Catalunya**. Els ajuntaments no només han estat els impulsors, des del primer dia de la seva constitució, de la normalització del català en tots els àmbits de la vida quotidiana i l'administració local, sinó que amb el seu impuls renovador d'infraestructures, equipaments i serveis han permès canviar l'aspecte dels pobles i ciutats del nostre país.

La vitalitat demostrada pels governs de progrés a centenars d'ajuntaments de Catalunya contrasta amb la paràlisi propiciada pel nacionalisme conservador des del consell executiu de la Generalitat i des dels ajuntaments que governen.

Per tot això, considerem prioritària l'**expansió del municipalisme progressista** a tots els municipis de Catalunya com a condició prèvia per a la **implantació del catalanisme innovador i dinamitzador que propugnem els socialistes**.

Reafirmem d'aquesta forma la nostra convicció que el municipalisme és l'eina privilegiada per fer efectiu el nostre desafiament històric: afavorir la penetració i l'extensió de les idees de progrés i solidaritat entre la societat catalana de finals de segle. Per complir aquest repte, hem d'anar molt més enllà de la simple articulació de candidatures. El nostre partit ha d'organitzar al seu entorn, i amb la seva influència, tots aquells homes i dones que vulguin ser agents del progrés, del sistema de valors de solidaritat i benestar per contraposar-los amb la pràctica diària al neoliberalisme que la dreta governant a Catalunya pretén instal·lar al país com a model de vida.